

VTH-programma 2025

Lokaal uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving

Voorwoord

Dit programma geeft inzicht in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in de fysieke leefomgeving in 2025. Het heeft betrekking op het domein bouwen en ruimtelijke ordening.

Zoals gebruikelijk kijken we bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor het nieuwe, komende jaar terug naar het voorgaande jaar. Daarbij zetten we door monitoring verkregen resultaten om naar getalsmatige uitgangspunten, daarnaast schaven we waar nodig de processen bij. Wat er uitspringt en waar we het afgelopen jaar als ook komend jaar nog intensief mee te maken krijgen, is de invoering van de Omgevingswet in de eigen organisatie. De extra werkzaamheden en de veranderingen die daarmee gepaard gaan vragen om een flexibele houding om de dienstverlening en kwaliteit op hetzelfde niveau te houden.

In de praktijk blijkt dat niet iedereen zich aan de regels houdt en dat het toetsen van plannen, toezicht en handhaving noodzakelijk zijn. Ook in onze gemeente vinden overtredingen plaats. Bewust en onbewust worden er regels en voorschriften om verschillende redenen niet nageleefd. Hierdoor wordt afbreuk gedaan aan de veiligheid en de kwaliteit van onze fysieke leefomgeving.

Bij de uitvoering van onze toezicht- en handhavingstaak staat de menselijke maat centraal. We praten met elkaar en handelen niet uitsluitend naar de letter, maar vooral ook naar de geest van de wet.

De voorbereiding van het uitvoeringsprogramma is voor een deel een getalsmatige exercitie. Dit vanuit het doel om onze capaciteit zo gericht mogelijk te verdelen. We onderscheiden drie programma's, waarop voor de uitvoering van de taken als volgt wordt ingezet:

- Vergunningverlening;
- Toezicht en handhaving;
- juridische advisering.

Vergunningverlening

Door monitoring kunnen we vaststellen dat we in het eerste gedeelte van 2024 te maken hadden met een piek die is ontstaan door aanvragen die nog onder de oude Wabo wetgeving zijn ingediend en doorlopen in 2024.

Toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten voor het waarborgen van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Door actief toezicht wordt wet- en regelgeving beter nageleefd.

De gemeentelijke toezichtscapaciteit is beperkt. Wanneer blijkt dat niet alle toezichtstaken kunnen worden uitgevoerd, wordt op basis van de risicoanalyse besloten om bij het bouwtoezicht een aantal taken niet of niet volledig uit te voeren. Het te kort wordt dan voor een deel opgevangen door in de lagere categorieën niet alle onderdelen van het bouwproces te controleren. Voor een effectief toezicht wordt de beschikbare toezichtscapaciteit zo flexibel mogelijk ingezet. Een hoge werkvoorraad bij vergunningverlening kan er toe leiden dat een aanvraag niet op alle onderdelen wordt getoetst.

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 VTH-programma als basis voor uitvoering	3
1.2 Ontwikkelingen	4
2 Werkwijze VTH.....	6
2.1 Omgevingswet en Wkb.....	6
2.2 Werkwijze vergunningverlening.....	7
2.3 Werkwijze Toezicht en Handhaving.....	8
3. Formatie VTH	10
3.1 Wat gaan we doen?	11
3.2 Risico's	12
Bijlage 1 productbladen.....	183
Bijlage 2 Beleidsdoelen VTH.....	15
Bijlage 3 Risicoanalyses bouwen en ruimtelijke ordening.....	16
Bijlage 4 Verantwoordelijkheden.....	18
Bijlage 5 Handreiking Toezicht en handhaving Wet kwaliteitsborging bouw	
Handelingsperspectieven voor gemeenten.....	19

1. Inleiding

1.1 VTH-programma als basis voor uitvoering

Voor u ligt het uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) gemeente Steenwijkerland 2025. Het opstellen en vaststellen van een jaarlijks uitvoeringsprogramma is een wettelijke plicht op grond van artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit. Het programma wordt jaarlijks vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en wordt daarna ter kennisgeving aan de raad aangeboden.

Met dit programma geeft het college van burgemeester en wethouders de voorgenomen activiteiten weer van de uitvoering van de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van bouwen en ruimtelijke ordening. Het uitvoeringsprogramma voorziet in de gewenste en noodzakelijke prioritering.

Het uitvoeringsprogramma is integraal van opzet en is voor het college een instrument om de doelstellingen voor het komend jaar vast te stellen en daarbij ook te bepalen welke capaciteit en financiële middelen hiervoor benodigd zijn. Het verbindt de gemaakte beleidskeuzes over doelen en prioriteitsbepaling van de gemeente Steenwijkerland met de uitvoering. In die zin vormt het programma de leidraad bij de uitvoering van activiteiten.

Het uitvoeringsprogramma vormt een belangrijk onderdeel in de totale beleidscyclus "Big-Eight". Wat volgt uit het uitvoeringsprogramma is de monitoring en de verslaglegging (evaluatie) in 2025. De verbetermaatregelen die voortkomen uit deze evaluatie worden gebruikt als verbetering van de probleemanalyse en prioriteiten. Dit maakt de beleidscyclus sluitend en draagt bij aan een hogere kwaliteit en beheersing van risico's rondom de VTH-taken. Het VTH-beleidsplan, het VTH-Jaarverslag en het VTH-uitvoeringsprogramma behoren tot de strategische cyclus. Opgestelde werkprocessen en protocollen en de kwartaalrapportages behoren tot de operationele cyclus. Onderstaand een overzicht van de Big-8 cyclus.

Per 1 januari 2018 is de Omgevingsdienst IJsselland (OD-IJ) operationeel. De OD-IJ voert het VTH milieutakenpakket uit. Voor het takenpakket van de OD-IJ wordt een apart programma opgesteld. Zo is duidelijk welke taken de OD-IJ in 2025 voor ons uitvoert. Beide programma's worden jaarlijks vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en wordt daarna ter kennisgeving aan de raad aangeboden.

1.2 Ontwikkelingen

Bij de totstandkoming van dit document is rekening gehouden met landelijke beleidsontwikkelingen en (toekomstige) wijzigingen in wetgeving.

Vergunningverlening Toezicht en Handhaving		
Aandachtspunten	Situatie 2024	Ontwikkelingen 2025
<i>Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging. Actualisatie VTH-beleidsplan</i>	Na het ingaan van de Omgevingswet op 1/1/2024 is er vooral nog een bulk aan taken vanuit de Wabo te verwerken en zijn er amper meldingen onder de OW ontvangen. Waardoor er onvolledig beeld is over de doorwerking van het nieuwe stelsel op de huidige werkzaamheden en wat we daar beleidsmatig over willen vaststellen.	In de loop van 2025 gaan we het VTH-beleid herzien.
<i>Ja –mits / nee</i>	De gemeente Steenwijkerland ziet zichzelf als een ja-mits gemeente. Wij constateren in de afgelopen jaren in toenemende mate dat sommige inwoners geen 'nee' als antwoord kunnen accepteren. Na een 'nee' van de inhoudelijk adviseurs, wenden zij zich tot het management voor een ander antwoord. Als het een nee blijft, volgt de gang naar het college. Als het antwoord nee blijft volgt de gang naar de raad. Simpelweg een bezwaar indienen om een neutraal advies te krijgen, is uitgegroeid naar bezwaar, met tegelijkertijd een verzoek om voorlopige voorziening en een Woo-verzoek. Al deze pogingen tot escalatie, komen terug bij de adviseurs.	Naar verwachting zal deze trend zich doorzetten naar 2025. Daarmee claimt een kleine groep inwoners, die een keurig en correct antwoord hebben gehad, een aanzienlijk deel van de beschikbare tijd, die vervolgens niet kan worden besteed aan welwillende inwoners en ondernemers.
<i>Vertraging ketenpartners</i>	De grote werkvoorraad en daarmee werkdruk waar Steenwijkerland mee te maken heeft zijn niet uniek. Zo geven de Omgevingsdienst en Provincie aan dat de adviesvragen voor een bepaalde periode, variërend van 4 weken tot soms een half jaar,	Ook in 2025 zal er nog krapte op de arbeidsmarkt zijn. Als organisatie hebben wij dienstverlening hoog in het vaandel staan. Dat betekent dat alle zeilen worden bijgezet om onze

	niet als taak aan een medewerker worden toegekend. Dit levert niet alleen een aanzienlijke vertraging in onze behandeling van aanvragen op, maar ook een toename in de werkdruk. Wij moeten vaker achter adviezen aan, maar krijgen als bevoegd gezag ook de vragen en klachten van de aanvragers.	inwoners en ondernemers, ondanks de hoge werkvoorraad, binnen afgesproken termijnen van antwoord te voorzien. Bij ketenpartners ontstaat eveneens een onbalans tussen werkvoorraad en capaciteit. We zullen blijven sturen en inzetten op de afgesproken termijnen.
<i>Monitoring</i>	De systemen zijn nog niet goed genoeg ingericht om adequaat te kunnen monitoren. Een deel van de data komt uit het systeem en een deel komt vanuit zelf bijgehouden lijsten.	Vanaf 2025 zal er gewerkt worden met een doorontwikkeld dashboard waardoor beter gemonitord kan worden en o.a. werkprocessen geoptimaliseerd kunnen worden.

2 Werkwijze VTH

Als college van B&W streven we naar een veilige, gezonde, aantrekkelijke en duurzame omgeving om in te wonen, werken en leven. Soms kan het gedrag van individuele burgers of bedrijven dit streven bedreigen en een risico opleveren voor de leefomgeving. De gemeente heeft in beginsel de zorg om de risico's beheersbaar te houden. Er is echter altijd een grens aan de middelen die we daarvoor kunnen en willen inzetten. Daarbij kijken we vooral naar de risico's voor de leefomgeving: grote risico's geven we meer prioriteit dan kleine risico's.

Onze beleidsdoelen zijn gestoeld op de doelstelling van de Omgevingswet. Doelen van de Omgevingswet zijn een veilige en gezonde leefomgeving bewerkstelligen en deze behouden, beheren en ontwikkelen op een duurzame, resultaatgerichte wijze. Daarnaast voldoen we aan geldende beleidsdoelen en kwaliteitseisen. In onze kwaliteitsverordening zijn beleidsdoelen opgenomen. Deze hebben betrekking op de thema's dienstverlening, uitvoeringskwaliteit en financiën.

Het beleid bevat meerjarendoelstellingen. De vertaling van deze meerjarendoelstellingen in jaarlijks meetbare doelen/resultaten vindt in dit uitvoeringsprogramma plaats. In bijlage 2 zijn de te meten beleidsdoelen uitgewerkt in een tabel. De doelen zijn voorzien van een indicator en een streefwaarde. Deze doelen worden gemonitord. Tussentijds wordt de voortgang geëvalueerd, waardoor waar nodig tijdig kan worden bijgesteld. Met het jaarverslag VTH geven we aan in hoeverre de doelen zijn bereikt en in hoeverre de resultaten bijdragen aan de meerjarendoelstellingen.

2.1 Omgevingswet en Wkb

Vergunningverlening

Per 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen in werking getreden. Er is veel tijd besteed aan de veranderende processen rondom vergunningverlening, vooral waar het gaat om nieuwe onderdelen als adviesrecht, participatieplicht voor aanvragers en de mogelijkheden om af te wijken van het omgevingsplan. Een belangrijk onderwerp voor vergunningverlening is de zogenaamde 'knip'. Door de Omgevingswet is het toetsingskader van de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk anders dan onder het oude Wabo systeem. Onder de Wabo kenden we één omgevingsvergunning voor de activiteit het bouwen van een bouwwerk. Onder de Omgevingswet kunnen twee vergunningen nodig zijn: een omgevingsvergunning voor de (technische) bouwactiviteit en een omgevingsvergunning voor de (ruimtelijke) omgevingsplanactiviteit. Die laatste is de ruimtelijke toets aan het omgevingsplan en de redelijke eisen van welstand. In plaats van een omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit kan voor bepaalde bouwwerken worden volstaan met een melding op grond van de Wkb. Deze meldingen worden behandeld door team VTH. Om het bouwwerk te kunnen realiseren blijft naast een melding Wkb ook een ruimtelijke omgevingsvergunning nodig.

Wkb beleid

Omdat er in 2024 nog onvoldoende ervaring is opgedaan in het land met de Wkb, en daarmee de theorie nog niet voldoende in de praktijk getoetst is, zullen we ook in 2025 gebruik maken van de handreiking van de VNG "toezicht en handhaving wet kwaliteitsborging bouw" als handelingskader. (Bijlage 5) De ervaringen die we daarbij opdoen zullen we vervolgens vertalen naar een beleidsplan.

Handhaving

De impact van de inwerking getreden Ow en Wkb is voor toezicht in 2024 nog te weinig zichtbaar geworden om concrete gevolgen aan te kunnen verbinden. Het is wel duidelijk dat bij de invoering van de Wkb naast de al bestaande meldingen 'start bouw' en 'einde bouw' een aantal nieuwe meldingen zijn ingevoerd welke een plek in het proces hebben gekregen. Het betreft de 'bouwmelding', de 'melding strijdigheid' en de 'gereedmelding bouw'. Deze vijf meldingen behandelt het team Toezicht en Handhaving, waarbij op basis van de huidige prioriteiten de meeste aandacht zal uitgaan naar de meldingen 'bouwmelding' en 'gereedmelding bouw'. Er zijn in 2024 nog te weinig meldingen ontvangen om de consequenties duidelijk te krijgen. We gaan ervan uit dat die duidelijkheid in de loop van 2025 zal ontstaan. Eventuele significante wijzigingen ten opzichte van het voorliggende uitvoeringsprogramma worden in 2025 in beeld gebracht en zo nodig ter besluitvorming aan het college voorgelegd.

2.2 Werkwijze vergunningverlening

Om burgers en ondernemers goed van dienst te kunnen zijn is het van belang om de dienstverleningsprocessen goed in te richten. Dienstverlening houdt onder andere in dat er een tijdig besluit volgt op een aanvraag. Als streefwaarde houden we daarbij aan dat in slechts 2% van de aanvragen buiten de termijn een beschikking volgt. En dat in maximaal 40% van de gevallen de beslistermijn moet worden verlengd. We hebben door monitoring in 2024 kunnen constateren dat deze streefwaarden mede door een externe partij onder druk komen te staan. Met externe partij wordt bedoelt: de Omgevingsdienst die mede door capaciteitsgebrek niet binnen de afgesproken termijn de benodigde adviezen kan geven. De inzet van een businesscasemanager, die het aanspreekpunt is en manager van ondernemersvraagstukken op het gebied van VTH, zorgt voor het gericht verbeteren van dienstverlening, waarbij andere casemanagers meer ruimte hebben om bijvoorbeeld vooroverleg met inwoners te hebben.

Ook in 2025 blijven we de dienstverlening binnen VTH doorontwikkelen, waarbij rekening wordt gehouden met de nog nieuwe Omgevingswet. Centraal in de dienstverlening onder de Omgevingswet staat de omslag van systeemdenken naar klantgericht denken. Oftewel de behoefte van de klant staat centraal en dienstverlening richt je hierop in. Wij gaan omgevingsbewust en oplossingsgericht te werk. Dit betekent dat als er sprake is van strijdigheid met wet- en regelgeving en/of er weerstand is tegen bepaalde initiatieven, wij het gesprek hierover aangaan om te komen tot een oplossing binnen de wettelijke mogelijkheden. Daarnaast vindt ook vaak vooroverleg plaats over nog in te dienen vergunningaanvragen. Daarbij wordt door ons steeds nadrukkelijker aan initiatiefnemers gevraagd in hoeverre zij hun omgeving hebben betrokken bij de plannen. Dit voorkomt dat initiatiefnemers en omwonenden/ belangenorganisaties "achteraf" voor verrassingen komen te staan.

Het team heeft tevens een belangrijke vraagbaakfunctie, zowel voor collega's als voor burgers en ondernemers. Op jaarbasis zijn er honderden telefonische en schriftelijke contacten over een eventuele vergunningplicht in een bepaalde situatie. Soms leidt dit tot een aanvraag, heel vaak ook niet, omdat er in de betreffende casus geen vergunning- of meldingsplicht aan de orde is. Ook wordt regelmatig om informatie gevraagd, op het gebied van bestemmingsplan of vergunning. Tot slot is er frequent sprake van vooroverleg over een initiatief, dan wel naar aanleiding van een toezicht en handhavingstraject.

2.3 Werkwijze Toezicht en Handhaving

Een belangrijk onderdeel van handhaving is het toezicht. Onder toezicht wordt hier verstaan het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften als bedoeld in afdeling 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Tot dit toezicht, ook wel handhavingstoezicht genoemd, behoren onder meer de periodieke controles die de gemeente uitvoert om op verschillende beleidsterreinen na te gaan in hoeverre de regels worden nageleefd. Dit om eventuele overtredingen te kunnen aanpakken. Ook behoren daartoe incidentele controles naar aanleiding van klachten en hercontroles om te zien of eerder geconstateerde overtredingen zijn beëindigd of niet worden herhaald. In de praktijk leidt toezicht er toe dat veel overtredingen worden voorkomen en dat veel reeds gepleegde overtredingen worden beëindigd. Toezicht is daarmee niet alleen een zeer effectief, maar ook een zeer doelmatig handhavingsinstrument, omdat het vaak niet meer nodig is om een sanctiebesluit te nemen met alle tijdrovende voorbereidingen en mogelijke bezwaar- en beroepsprocedures. Het belang van goed toezicht staat buiten kijf. Zonder toezicht heeft de gemeente nagenoeg geen zicht op mogelijke overtredingen. Ondanks dat is het onmogelijk en ongewenst om op alle voorschriften toe te zien en om tegen alle normschendingen handhavend op te treden. Toezicht en handhaving is geen zelfstandig doel. Het dient ingezet te worden ter behoud en herstel van de kwaliteit van de leefomgeving. Bovendien zijn de beschikbare middelen, vooral uitgedrukt in geld en menskracht, niet onbeperkt en moeten efficiënt en effectief ingezet worden. De beschikbare capaciteit die in de begroting is vastgesteld voor toezicht en handhaving is thans leidend. Uitgangspunt bij het benoemen van de risico's is het geaccepteerde risico. Het geaccepteerde risico is een door experts geschat risico waarbij het aannemelijk is dat de risico's beheerst worden. Het risico wordt gedefinieerd als het gemiddelde van de negatieve effecten die zich bij niet naleving van de regelgeving kunnen voordoen, vermenigvuldigd met de kans op overtreding als niet wordt gehandhaafd. Door een controlefrequentie aan te houden die lager ligt dan de controlefrequentie behorende bij het geaccepteerd risico, wordt de kans op overtredingen groter en daarmee de kans op negatieve effecten/gevolgen/risico's. De volgende effecten kunnen worden onderscheiden:

- 1) Veiligheid: In hoeverre leidt de overtreding tot aantasting van de fysieke veiligheid en leidt de overtreding tot veiligheidsrisico's voor de omgeving of derden (zoals brandgevaar, explosiegevaar of instortingsgevaar)?
- 2) Leefbaarheid: In hoeverre leidt de overtreding tot aantasting van de leefomgeving, de leefbaarheid maar ook uiterlijk, aanzien en privacy?
- 3) Volksgezondheid: In hoeverre heeft de overtreding gevolgen voor de volksgezondheid op lange termijn (zoals vochtigheid, onvoldoende toetreding van licht of lucht en het gebruik van of de blootstelling aan schadelijke stoffen)?
- 4) Financieel-economisch aspect: In hoeverre leidt de overtreding tot financieel-economische schade?
- 5) Natuur: In hoeverre leidt de overtreding tot aantasting van de natuur (zoals bodemverontreiniging, zwerfafval en de aantasting van flora en fauna)?
- 6) Imago: Hoe groot is het politiek-bestuurlijke risico als gevolg van de begane overtreding?

Verder geldt voor de gemeente een beginselplicht tot handhaving. Als tijdens toezicht een overtreding wordt geconstateerd dan 'moet' hierop gehandhaafd worden, tenzij dit kan/moet worden gedoogd. Handhaving moet proportioneel zijn, waarbij er een balans moet zijn tussen het doel en de middelen die worden ingezet. Bij handhaving moet er rekening worden gehouden met proportionaliteit en subsidiariteit, wat betekent dat de motivatie om te

handhaven moet worden bepaald op basis van de ernst van de situatie en de geschiktheid van de gekozen maatregelen.

Handhavingsverzoeken

Een formeel verzoek tot handhaving heeft juridisch gezien een bijzondere status. Indien een belanghebbende ons wijst op de overtreding van een wet of regel dan moeten wij, nadat wij deze waarneming hebben geverifieerd, hierop normaal gesproken handhaven. Dit laatste ongeacht de prioriteringsrangorde van het betreffende onderwerp. Dit houdt in dat schaarse juridische handhavingscapaciteit soms moet worden besteed aan niet prioritaire onderwerpen. In veel van deze gevallen is ook sprake van een overtreding die nauwelijks zichtbaar is (bijv. de schutting is 3 centimeter te hoog) en/of er is geen reële overlast. De beginselplicht om te handhaven geldt ook in deze situaties maar handhaving levert in deze gevallen niets op. Het conflict wordt vaak verergerd en er volgen (tegen)handhavingsverzoeken over en weer, waar we ook weer veel tijd in moeten steken. In dit soort gevallen, waarin de belangen van de betrokkenen nauwelijks worden geraakt, gaan we de verzoeken scherper beoordelen. Het resultaat van die afweging kan zijn dat van handhaving wordt afgezien, gelet op het karakter van het overtreden voorschrift, het daarbij betrokken algemene belang en de belangen van de verzoeker. Als besluiten worden gemotiveerd, dan is deze handelwijze in lijn met jurisprudentie van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2014:1982).

Risico's en prioriteitstelling

Het VTH-beleid gaat uit van het willen wonen, werken en leven in een veilige, leefbare en gezonde omgeving. De rode draad in het VTH-beleid is dat de inschatting van risico's voor de leefomgeving doorslaggevend is voor de prioriteiten die wij stellen bij het stimuleren en/of afdwingen van het naleefgedrag.

Omdat we de beperkte capaciteit die we hebben niet op alles kunnen inzetten geven we prioriteit aan de thema's en gevallen waarin de risico's van niet-naleving (kans keer effect) het grootst zijn. Dit betekent dat niet alles getoetst en/of gecontroleerd wordt. Incidenten kunnen zich voordoen, mogelijk juist op de terreinen en onderdelen die minder prioriteit hebben gekregen op basis van het VTH-beleid. Voor het taakveld toezicht en handhaving op bouwen en ruimtelijke ordening is een risicoanalyse uitgevoerd (zie bijlage 3). Dit vormt de basis voor het plannen van taken en activiteiten in dit programma.

Vanwege beperkt beschikbare capaciteit bij de uitvoering van toezichttaken wordt ook ingezet op gedragssturing. Door zichtbaar te zijn en actief toezicht te houden wordt naleving van de geldende regels gestimuleerd. Op deze wijze wordt in 2025 ingezet op preventie, naast het inzetten van het gebruikelijke instrumentarium van vergunningverlening, locatiecontroles en de juridische dwangmiddelen. Deze manier van werken sluit aan bij de meerjarendoelstelling uit het beleid: “*Door inzet van preventieve instrumenten, zoals duidelijke communicatie en gerichte voorlichting, voorkomen wij handhaving*”.

3. Formatie VTH

Onderdeel	Functie	fte's	Aantal	Uren
Vergunningverlening Omgevingswet	Vergunningverlener	6,52	10	9454
	Casemanager	3,62	10	5249
	Constructeur	0,5	1	725
Totaal		10,64	21	15428
Toezicht VTH	Toezi chthouder vergunningen	1,78	2	2581
	Toezi chthouder RO	1	1	1450
	Toezi chthouder monumenten	1	1	1450
Totaal		3,78	4	5481
Juridisch	Jurist toezicht en handhaving	3	3	4350
	Jurist vergunningverlening	2,56	3	3712
	Jurist afwijkingsbesluiten	0,66	2	957
	Vacature allround jurist VTH	1	0	1450
Totaal		7,22	8	10469
Administratief	Administratieve ondersteuner	3,19	4	4625,5
Totaal		3,19	4	4625,5
Algemeen	Teamleider VTH	1	1	1450
	Coördinator vergunningen	1	1	1450
	Senior Beleidsadviseur VTH	1	1	1450
Totaal		3	3	4350

3.1 Wat gaan we doen?

Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening	Aantal	Uren
Bouwtechnisch gevolgklasse 2&3		
Categorie 1 Tijdelijke bouw, eenvoudige bouwwerken en verbouwingen bij publieksfuncties, bedrijfsfuncties en woonfuncties, waarbij de bouwkosten niet meer bedragen dan € 100.000,-.	69	138
Categorie 2 bouwkosten tussen de € 100.000,- en de € 1.000.000,- bedragen en verbouw van gebouwen met een publieksfunctie.	52	260
Categorie 3 omvangrijke bouwprojecten, waarbij de bouwkosten meer dan € 1.000.000 bedragen.	7	84
Totaal	128	482
Bouwen ruimtelijk gevolgklasse 1,2,3		
Categorie 1 Tijdelijke bouw, eenvoudige bouwwerken en verbouwingen bij publieksfuncties, bedrijfsfuncties en woonfuncties, waarbij de bouwkosten niet meer bedragen dan € 100.000,-.	260	2600
Categorie 2 bouwkosten tussen de € 100.000,- en de € 1.000.000,- bedragen en verbouw van gebouwen met een publieksfunctie.	110	1430
Categorie 3 omvangrijke bouwprojecten, waarbij de bouwkosten meer dan € 1.000.000 bedragen.	7	224
Totaal	377	4254
Conceptaanvraag	140	1400
Bouw gereedmelding gevolgklasse 1	58	116
Tijdelijk afwijken omgevingsplan	20	320
Strijdigheid binnenplanse omgevingsplanactiviteit	68	1466
Strijdigheid buitenplanse omgevingsplanactiviteit	83	2490
Conceptverzoek monument	24	288
Aanvraag monumenten	30	660
Aanvraag uitvoeren van werk/aanleg	55	550
Melden brandveilig gebruik	6	60
Aanvraag Milieuactiviteit	3	15
Overleg ketenpartners		100
Redactieraad		100
Projecten		200
Bijdrage beleidsontwikkeling		100
Omgevingsplan advies		200
Ontwikkeling omgevingswet		200
Key users IJvi		200
Mailafhandeling/informatieverzoeken		600
Balie		600
Totaal	487	9465
Juridisch advies		670
Bezwaar	31	1209
Beroep	10	360
Hoger beroep	3	108
Voorlopige Voorziening	2	40
Bouwplanoverleg		225
Omgevingstafel		100
Juridische kwaliteitszorg		300
Bestuurlijke advisering		100
Redactieraad IJvi		100
Advies beleid		100
Advies omgevingsplannen		200
WOO verzoeken		100
Juridische ontwikkeling		100
Totaal	46	3712

Toezicht en handhaving	Aantal	Uren
Categorie 1 Tijdelijke bouw, eenvoudige bouwwerken en verbouwingen bij publieksfuncties, bedrijfsfuncties en woonfuncties, waarbij de bouwkosten niet meer bedragen dan € 100.000,-.	329	1056
Categorie 2 bouwkosten tussen de € 100.000,- en de € 1.000.000,- bedragen en verbouw van gebouwen met een publieksfunctie.	162	850
Categorie 3 omvangrijke bouwprojecten, waarbij de bouwkosten meer dan € 1.000.000 bedragen.	14	175
Afwijken bestemmingsplan		700
Monumenten		1450
Uitvoeren van werk		50
Behandelen klachten/meldingen/handhavingsverzoeken		700
Bouwen en RO		
Overleg ketenpartners		50
Keyuser IJvi		100
Complex toezicht		100
Uitwerking Wkb (advies, proces etc.)		100
Controle handhavingsverzoeken		50
Uitruk brandweer		100
Totaal	505	5481
Juridisch afstemmen/overleg toezicht		144
Juridisch afstemmen/overleg juridisch		60
Verzoek om handhaving	48	960
Handhavingswaarschuwingen	37	100
Klachten		200
Voor aankondiging	20	550
Lasten onder bestuursdwang/dwangsom	11	297
Bezwaar	6	216
Beroep	7	245
Hoger beroep	2	70
Voorlopige voorziening	2	70
Bestuurlijke advisering		150
Juridische ontwikkeling		200
WOO verzoeken		100
Advies beleid		200
Onvoorzien		200
Totaal	133	3762

3.2 Risico's

Hieronder worden de risico's en aandachtspunten beschreven in relatie tot de uitvoering van het VTH Uitvoeringsprogramma.

Risico's 2025	
Risico's vergunningverlening	Risico's toezicht en handhaving
In dit uitvoeringsprogramma wordt rekening gehouden met een normale stroom van vergunningaanvragen. Een afwijking van deze normale stroom zorgt voor mogelijke stagnatie van het vergunning-verleningsproces. Wat kan leiden tot imagoschade en maatschappelijk en bestuurlijk risico.	Er komen veel uitdagingen op het team Toezicht en Handhaving af. De huidige capaciteit is voldoende. Bij een piek wordt er geprioriteerd. Het risico hierbij is dat er bepaalde zaken blijven liggen. In sommige gevallen zullen de toezichthouders moeten afstemmen met de handhavingsjuristen om te inventariseren of er voldoende capaciteit is om bestuurlijk te kunnen handhaven.

Bijlagen

Bijlage 1: Productbladen

Productblad 1 Vergunningverlening en Toezicht

Toelichting taak Vergunningverlening	Toelichting taak Toezicht
Het in behandeling nemen van (concept)aanvragen omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen, omgevingsplanactiviteiten en monumenten. De processtappen, termijnbewaking en standaardbrieven worden bijgehouden in het zaakstelsel IJVI.	Het ter plaatse controleren of werkzaamheden /activiteiten overeenkomstig de omgevingsvergunning worden uitgevoerd en het toezicht op bouw- of sloop activiteiten aan panden die onder (rijks) monumentenwetgeving vallen. Daarnaast het toezicht op het verbod om gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met het omgevingsplan.
Uren beschikbaar 2025 Vergunningverlening	Uren beschikbaar 2025 Toezicht
Vergunningverlener 9454 uur	Toezichthouder vergunningen 2581 uur
Casemanager 5249 uur	Toezichthouder Monumenten 1450 uur
Constructeur 725 uur	Toezichthouder omgevingsplannen 1450 uur
Totaal uren beschikbaar 2025 Vergunningverlening	Totaal uren beschikbaar 2025 Toezicht
Vergunningverlening 15428 uur	Toezicht uur 5481 uur
Doelstellingen output	Doelstellingen output
- Bouwwerken die voldoen aan vergunning c.q. wet/regelgeving. - 100% van de aanvragen wat betreft omgevingsvergunning bouw, OPA, monument en sloop worden binnen de wettelijke termijn afgehandeld. - Minimaal 75% van de verzoeken om aanvulling binnen 21 dagen verzenden.	- Naleving van wet- en regelgeving - 100% van de geconstateerde overtredingen worden ongedaan gemaakt.
Doelstellingen outcome	Doelstellingen outcome
Veilige gebouwen en bouwwerken die voldoen aan vergunningen en wet en regelgeving. De gemeente kiest er in algemene zin voor om in het kader van de stimulering van het naleefgedrag de nadruk op de vergunningverleningsfase te leggen. Daardoor zijn minder toezichtinspanningen nodig bij het toezicht op de uitvoering en het gebruik van de vergunningen.	- Behoud grote monumentale en gezichtsbepalende panden. - Veilige gebouwen en bouwwerken die voldoen aan vergunningen en wet en regelgeving. - Gebruik gronden in overeenstemming met omgevingsplannen.
Indicatoren	Indicatoren
- Aanvragen afhandelen binnen wettelijk termijn - Maximale doorlooptijd	- Het aantal overtredingen m.b.t. veiligheid en gezondheid - Aantal gecontroleerde objecten en aantal controles - Het aantal stilleggingen t.o.v. het aantal verleende vergunningen - Aantal waarschuwingen en handhavingsbeschikkingen.
Monitoring	Monitoring
Vier keer per jaar worden de beschikbare cijfers geanalyseerd. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen de besteding van de beschikbare uren en de gerealiseerde output. Zo nodig vindt bijsturing plaats. Registratie van de vergunningen en controles worden bijgehouden in IJVI.	

Productblad 1 Specialismen

Toelichting taak juridische werkzaamheden vergunningverlening	Toelichting taak juridische werkzaamheden handhaving
Het juridische takenpakket is divers en omvangrijk. Onderstaande tabel geeft globaal aan uit welke taken de beide onderdelen bestaan. Als we spreken over procedures, dan wordt daar bij vergunningverlening mee bedoeld: (pre)mediation, zienswijzen, bezwaar, beroep, hoger beroep en voorlopige voorzieningen. Bij toezicht gaat het dan om procedures naar aanleiding van handhavingsverzoeken (handhavingswaarschuwing, vooraankondiging en lasten), het bezwaar, beroep, hoger beroep en voorlopige voorzieningen tegen de lasten, maar ook om de behandeling van klachten.	
Taken	Taken
- Juridisch advies vergunningen - Juridisch advies algemeen - Juridische kwaliteitszorg - Bezwaar - Beroep	- Juridisch advies handhaving - (pre)mediation - Handhavingsprocedures
Uren beschikbaar 2025	Uren beschikbaar 2025
Juristen vergunningverlening 3712 uur Jurist afwijkingsbesluiten 957 uur	Juristen toezicht/handhaving 4350 uur
Doelstelling output	Doelstelling output
Borging van de juridische kwaliteit van de producten van het cluster vergunningverlening.	Naleving van regels en voorschriften Omgevingswet
Doelstelling Outcome	Doelstelling Outcome
- Behoud grote monumentale en gezichtsbepalende panden - Veilige gebouwen en bouwwerken die voldoen aan vergunningen en wet en regelgeving.	- Behoud grote monumentale en gezichtsbepalende panden - Veilige gebouwen en bouwwerken die voldoen aan vergunningen en wet en regelgeving. - Gebruik gronden in overeenstemming met omgevingsplannen.
Indicatoren	Indicatoren
- Aantal procedures - Aantal beschikkingen wat geen stand houdt in procedures	- Aantal waarschuwingen en handhavingsbeschikkingen. - Aantal procedures - Aantal beschikkingen wat geen stand houdt in procedures
Monitoring	Monitoring
Vier keer per jaar worden de beschikbare cijfers geanalyseerd. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen de besteding van de beschikbare uren en de gerealiseerde output.	

Bijlage 2: Beleidsdoelen VTH

Voor de uitvoering van VTH-taken hanteren we de volgende doelen:

	Beleidsdoel	Indicator	Streefwaarde
Uitvoeringskwaliteit	In geval van het instellen van beroep is het bezwaar/beroep ongegrond	% procedures van vergunning-besluiten, waarbij bezwaar - /beroepschriften ongegrond zijn	95%
		% van <u>handhavings</u> – zaken/verzoeken om handhaving, waarbij bezwaar -/ beroepschriften ongegrond zijn	85%
Dienstverlening	Besluiten op aanvragen worden tijdig behandeld	% buiten de termijn genomen beschikkingen	2%
		Max. % gevallen, waarin beslistermijn wordt verlengd	40%
	Klachten worden behandeld	% klachten in behandeling genomen	95%
Financiën	Heffen van kostendeekkende leges, indien mogelijk	Vastgestelde legesverordening	100%

Bijlage 3 Risicoanalyses bouwen en ruimtelijke ordening

Met het uitvoeren van de risicoanalyses wordt duidelijk wat de prioriteiten zijn in de verschillende taakvelden. Na toepassing van de analyse ontstaan zogenaamde 'prioriteitsblokken', die op basis van hun risicoscore (*kans x effect*) zijn ingedeeld in vijf klassen. De grootste risico's krijgen de hoogste prioriteit.

Risicoanalyse bouwen

Het gehanteerde werkproces bij toezicht bouw voor vergunningen is afkomstig van de Vereniging Bouw- & woningtoezicht Nederland. De vereniging bouw- & woningtoezicht Nederland heeft een stappenplan opgesteld, bestaande uit 28 stappen, die als standaard stappenplan (landelijk) wordt gehanteerd bij toezicht bouw controles. De hoeveelheid controles die wordt uitgevoerd is niet met zekerheid te zeggen. Dit is afhankelijk van de hoeveelheid bouwprojecten die ontplooid worden, er wordt daarom aanbod gestuurd gewerkt. Om ervoor te zorgen dat Steenwijkerland als gemeentelijke organisatie inzicht krijgt in de te verwachte aantallen wordt er gebruik gemaakt van een prognose op basis van de afgelopen jaren, monitoring en verwachting voor het komend jaar. De uit te voeren toezichtscntrole is geheel op maat gemaakt voor het type bouwproces.

De risicomodule dient zo gelezen te worden dat het object met de hoogste prioriteit bovenaan staat.

Object	Klasse
Woningsplitsing/ bovenwoning	I
Basis Onderwijsfunctie / Buitenschoolse Opvang	I
Kinderdagverblijf	I
Gebouwen met logiesfunctie	I
Publieksfunctie Cat III > 1.000.000	I
Publieksfunctie Cat II 100.000 - 1.000.000	I
Wonen Cat. III > 1.000.000	II
Kantoorfunctie Cat II 100.000 - 1.000.000	II
Wonen Cat. II 100.000 - 1.000.000	II
Kantoorfunctie Cat III > 1.000.000	II
Wonen Cat. I < 100.000	II
Industrie Cat III > 1.000.000	II
Industrie Cat II 100.000 - 1.000.000	II
Monumentenvergunning / Monumentenbescherming	II
Kantoorfunctie Cat I < 100.000	III
Publieksfunctie Cat I < 100.000	III
Gezondheidszorgfunctie met bedgebied	III
Tijdelijke bouw overig	III
Industrie Cat I < 100.000	III
Gezondheidszorgfunctie zonder bedgebied	III
Slopmelding >10m3	IV
Tijdelijke bouw wonen	IV
Bouwwerk geen gebouw zijnde complex	IV
Bouwwerk geen gebouw zijnde eenvoudig	IV

Risicoanalyse ruimtelijke ordening

Het programma voor Ruimtelijke Ordening bestaat voornamelijk uit handhaving achteraf en is daarmee repressief. Dit betekent dat het toezicht voor Ruimtelijke Ordening feitelijk handhaving betreft. Het taakveld RO behelst voor heel klein deel vergunningverlening dit gaat om het verwerken van illegale ontwikkelingen (illegale aanleg, project- afwijkingsbesluiten en binnenplanse afwijkingen). Het toezicht vindt risico-gestuurd plaats waarbij wordt ingezet op het bestrijden van illegale activiteiten. Omdat het illegale activiteiten betreffen is het aantal te verwachten zaken een prognose. In onderstaande tabel is een overzicht gepresenteerd van de categorieën objecten van de activiteit Ruimtelijke Ordening. Indien er keuzes gemaakt moeten worden in de aan te pakken zaken is de risico indeling daarin leidend. Zaken met een hoog risicoprofiel krijgen voorrang op zaken met een lager risicoprofiel. In de tabel hieronder is de prognose weergegeven op basis van voorliggende jaren en op basis van de te verwachten mutaties, voor zover ingeschat kan worden.

Object	Klasse
Camping/ recreatiepark	I
(Illegale) bewoning; permanente bewoning recreatieverblijven	I
(Illegale) bouw; (buitengebied)	I
(Illegale) bewoning; illegale kamerverhuur	I
(Illegale) gebruik bedrijf (buitengebied)	I
(Illegale) gebruik bedrijf (bebouwde kom)	I
(Illegale) bouw; (bebouwde kom)	I
(Illegale) bouw; monumenten	I
(Illegale) gebruik gronden (buitengebied)	II
(Illegale) gebruik wonen (buitengebied)	II
Woningsplitsing (buitengebied)	II
Plaatsen duurzame installaties (vergunning en illegaal)	II
(Illegale) gebruik overig (buitengebied)	II
Woningsplitsing (bebouwde kom)	II
Overige agrarische activiteiten	II
(Illegale) gebruik gronden (bebouwde kom)	III
(Illegale) gebruik wonen (bebouwde kom)	III
(Illegale) gebruik overig (bebouwde kom)	III
(Illegale) bouw; bouwwerken geen gebouw zijnde (bebouwde kom)	III
(Illegale) bouw; bouwwerken geen gebouw zijnde (buitengebied)	III
Bed and Breakfast / gastenverblijf	III
(illegale) slopen	IV
(Illegale) aanleg	IV
(Illegale) kap	IV
(Tijdelijke) afwijking bestemmingsplan/omgevingsplan	IV
Niet gesloopte objecten (wel verplichting)	IV
Kruimelgevallen / binnenplanse afwijkingen	V
(Illegale) reclame bouwwerken	V
Excessen welstand	V
Landschappelijke inpassing - erfinrichtingsplannen	V
(illegale) inrit/uitrit	V
Ontwikkelingsovereenkomsten	V

Bijlage 4 Verantwoordelijkheden

Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor de handhaving waarbij het van belang is dat op bestuurlijk niveau de keuzes worden gemaakt. Verder mag van het bestuur worden verwacht dat zij voldoende steun geeft aan de ambtelijke organisatie, die is belast met de uitvoering van dit taakveld. De bevoegd- en verantwoordelijkheden zijn als volgt verdeeld:

Rol gemeenteraad

Sinds de komst van de Wabo is de rol van de gemeenteraad op het gebied van handhaving gewijzigd. Aan de raad wordt het door het college vastgestelde handhavingsbeleid en uitvoeringsprogramma ter kennisname voorgelegd. De raad heeft formeel geen wettelijke bevoegdheden waar het gaat om de toepassing/uitvoering van handhaving.

Rol college

Het college is verantwoordelijk voor handhaving en vormt het bestuursorgaan dat bestuursrechtelijk optreedt. Door het college moeten prioriteiten worden gesteld, zowel op beleidsniveau als op zaakniveau. Het college beslist zowel over de vaststelling van het handhavingsbeleid als over de uitvoering van handhaving.

Rol van de burgemeester

De burgemeester heeft een driedelige rol op het gebied van handhaving. Enerzijds heeft de burgemeester eigenstandige handhavingsbevoegdheden op het gebied van Algemeen bestuur, Openbare Orde en Veiligheid. Anderzijds is hij, als lid van het college, (mede)verantwoordelijk voor het handhavingsbeleid. Verder is de burgemeester vanuit het zogenaamde driehoeksoverleg direct betrokken bij het aansturen van de politie. Voor wat betreft de integrale handhaving is de burgemeester tevens coördinerend portefeuillehouder.

Rol provincie

De provincie heeft een wettelijke regierol met betrekking tot handhaving. In het kader van de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen is een bestuursovereenkomst afgesloten over de wijze waarop het interbestuurlijke toezicht vorm krijgt. Het vastgestelde uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks aan de provincie toegezonden.

Rol directeur Omgevingsdienst (OD-IJ)

De directeur OD-IJ is verantwoordelijk voor een adequate uitvoering van taken voor wat betreft het milieu basistakenpakket +.

**Bijlage 5 Handreiking Toezicht en handhaving Wet kwaliteitsborging
bouw Handelingsperspectieven voor gemeenten**

-Als apart document bijgevoegd-